

Asia: VN/14613/2023

Ympäristöministeriön asetus purkumateriaali- ja rakennusjäteselvityksestä

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit pykälään 1, Purkumateriaali- ja rakennusjäteselvitys:

-

Selvitystä ei rakentamislain tarkoittamalla tavalla edellytetä hankkeissa, joissa purkumateriaalien määrä on vähäinen. Perustelumuistiossa on avattu sivulla 7 tarkemmin vähäisyyden arviointia. Perustelumuistiossa on esitetty arvioinnin lähtökohtana, että kaikki kokonaisten rakennusten purkuhankkeet sisältyisivät selvitysvelvoitteen piiriin ja toisaalta, että yksittäiset kylpyhuoneremontit tai yksittäisten asuntojen remontit eivät selvitystä edellyttäisi. Miten vähäisyyttä tulisi näkemyksesi mukaan hankkeissa soveltaa?

-

Kommentit pykälään 2, Purkumateriaalit:

Pykälässä esitetään mahdollisuus sisällyttää selvitykseen arvio uudelleenkäyttöön soveltuvista rakennusosista ja materiaaleista. Tällaisen kirjauksen kannustinvaikutus ei vaikuta tällä hetkellä kovin vahvalta. Koska kyseessä ei ole velvoite, on todennäköistä, että monet toimijat jättävät tämän osion huomiotta. Uudelleenkäytettävien rakennusosien markkinan kasvaessa ilmoitusmahdollisuuden käyttö kasvanee. Vahvempi velvoittavuus edistäisi merkittävämmiin uudelleenkäytön huomioonottamista ja suunnittelua.

Ehdotuksessa on kaksi eri vaihtoehtoa pykäläksi 2 koskien selvityksen keskeistä sisältöä, purkumateriaaleja. Kumpaa jaottelua tulisi näkemyksesi mukaan käyttää asetuksessa? Vaihtoehto A:ssa on esitetty purkumateriaalien jaottelu kierrätyksen ja hyödyntämisen näkökulmasta, minkä vuoksi jaottelu poikkeaisi hieman jäteasetuksen 26 §:n rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvaatimuksista. Tarkemmat perusteet poikkeamiselle on esitetty perustelumuistiossa sivuilla 8-9.

Vaihtoehto A

Kommentit valintaasi

Perustelumuistion mukaan purkumateriaali- ja rakennusjäteselvityksen avulla pyritään edistämään rakennus- ja purkujätteen hyödyntämistä sekä parantamaan tilastoinnin tarkkuutta ja laatua. Tämä

tavoite huomioon ottaen kohdan A tarkempi materiaalien jaottelu on perusteltu. Suppeampi, jäteasetuksen 26 §:n mukainen jaottelu hankaloittaa tilastointia ja uudelleenkäyttöä joidenkin materiaalien osalta, jotka on yhdistetty samaan kategoriaan (esim. betoni, tiili, keramiikka ja kivennäislaatat). Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden erottaminen omaksi kategoriakseen olisi kierrätysnäkökulmasta perusteltua, kuten perustelumuongissa todetaan, jotta mm. niiden sisältämät arvokkaat metallit saadaan uudelleen käyttöön. Vaihtoehdon A kohdalla tulee kuitenkin huomioida, että hankkeen päättyessä jätemääriä ilmoitettaessa tulee ilmoitetut jätemäärät olla kohdistettavissa purkuilmoituksessa ilmoitettuihin materiaalien määriin.

On kuitenkin huomionarvoista, että vaihtoehto B, joka noudattaisi sellaisenaan jäteasetuksen 26 §:n rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvelvoitetta, voisi olla purkuhankkeeseen ryhtyvän kannalta selkeämpi.

Kommentit pykälään 3, Vaarallisia aineita sisältävät purkumateriaalit:

On huomioitava, että kaikki purkujäte, joka sisältää vaarallisia aineita ei välttämättä täytä vaarallisen jätteen määritelmää materiaalin poistuessa käytöstä. Jäte-erä tulee käsitellä sen ominaisuuksien mukaisesti.

Kommentit pykälään 4, Maa- ja kiviainekset:

Maa- ja kiviaineksia käsittelevän pykälän 4 yhteyteen olisi hyvä lisätä viittaus valtioneuvoston asetukseen 214/2007 ja todeta, että maaperän pilaantuneisuuden arvioinnissa tulee noudattaa mainittua asetusta.

Pykälän viimeinen lause ”Jos pilaantumattoman maa- tai kiviaineksen laatu ei ole tiedossa, ilmoitetaan pois kuljetettavan maa- ja kiviaineksen kokonaismäärä” tulisi selvyuden vuoksi muuttaa muotoon ”Jos pilaantumattoman maa- tai kiviaineksen laatu ei ole tiedossa, ilmoitetaan pois kuljetettavan maa- ja kiviaineksen kokonaismääräarvio”.

Kommentit pykälään 5, Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksen päivittäminen:

-

Kommentit pykälään 6, Tietojen ilmoittaminen:

-

Kommentit pykälään 7, Voimaantulo:

-

Muita huomiota ASETUKSEEN liittyen:

HSY pitää rakentamis sektorin kiertotalouden edistämistä tärkeänä, ja uudelleenkäyttöä edistäviä käytäntöjä ja tiedonkeruuta tarpeellisina toimina sen toteutumiseksi. Asetuksen mukainen kattavampi purkujätteen jaottelu, tiedonkeruun tarkkuuden lisääntyminen ja sen myötä uudelleenkäytön helpottuminen ovat kannatettavia toimia kiertotalouteen ohjaamisessa.

Eriyisesti kattavampi tiedonkeruu antaa paremmat mahdollisuudet materiaalien hyödyntämisen suunnitteluun. HSY on seudullisena jätehuollon toimijana sitoutunut kiertotalouden edistämiseen ja kannattaa sen mukaisia toimintatapoja.

Jätehuollon kannalta asetuksen lisäämä tieto jätteeksi päätyvän materiaalin laadusta mahdollistaa jätehuollon turvallisemman ja tehokkaamman järjestämisen. Lisäksi asetuksen lisäämä tiedonkeruun kehittyminen mahdollistaa tarkemman seurannan ja kerätyn tiedon hyödyntämisen kiertotalouteen ohjaamisessa.

Huomioita ja kommentteja PERUSTELUMUISTION sisältöön:

Perustelumuistiossa kuvataan kattavasti asetuksen tavoitteet sekä tausta ja perustelut sen sisältämille toimille. Perustelumuistiossa on mm. kuvattu hyvin erilaisten maa-ainesten ominaisuuksia. Ominaisuuksien hyvällä kuvaamisella vähennetään väärin luokiteltujen maa-ainesten toimittamista kierrätettäväksi tai jätehuoltoon.

Ryöti Miliza
Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY